

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto V - Štev. 202 (1292)

Poslana plačana v gotovini
Spedizione in abbon. post. I. gr.

TRST petek 26. avgusta 1949

Cena 15 lir - 2.50 din

Predkongresna kampanja Pomen ideološke izgradnje

Bila se II. kongres Komunistične partije Tržaškega ozemlja. V tem v zvezi se pred partijsko članstvo postavlja vrsta vprašanj, ki zahtevajo poglobitve in vsestranske diskusije, da bo naša Partija mogla biti kos nalogam, ki se postavljajo pred njo v tem konkretnem političnem položaju in ki od njihove pravilne rešitve in njihove usoda tržaškega delavskega gibanja, predvsem pa v zvezi s partijsko izgradnjo, odvisno je. Vprašanje ideološke izgradnje je osnovno vprašanje, ki se postavlja pred njo v tem konkretnem političnem položaju in ki od njihove pravilne rešitve in njihove usoda tržaškega delavskega gibanja, predvsem pa v zvezi s partijsko izgradnjo, odvisno je.

Pomoč jugoslovanske vlade Slovenskemu Primorju in Istri

Za pomoč osvobojenim krajem je določeno 653 milijonov dinarjev
Letos so dosegli velike uspehe pri obnovi teh krajev - Šestdeset vasi v Slovenskem Primorju bodo v najkrajšem času elektrificirali

BEOGRAD, 25. — Pred kratkim so v Opatiji dodali 653 milijonov dinarjev kot pomoč, ki jo je jugoslovanska vlada določila osvobojenim krajem. Svečanost je bila v navzočnosti ministra zvezne vlade

Tudi po uradnih podatkih brezposelnost v ZDA silno narašča

WASHINGTON, 25. — Ministrstvo za delo je večerjave objavilo število brezposelnosti, ki je naraslo od 15. junija do 15. julija za 230 tisoč (pri tem so izjeto poljedelski delavci). Statistika navaja, da je število brezposelnosti v industriji (brez poljedelske) leta 1949 za 6 milijonov 600 tisoč višje kot julija 1948.

Holjevca na posvetovalnem sestanku predstavnikov Reške in Goriske oblasti.

Na sestanku je bilo govora o dosedanjih uspehih pri graditvi socializma v osvobojenih krajih in določene so bile naloge, ki jih je treba izvesti v zvezi s pomočjo, ki jo je dala zvezna vlada.

Minister za osvobodene kraje Holjevca je govoril o dosedanjih uspehih pri obnovi in gradnji v teh krajih in izjavil, da se naert o pomoči zvezne vlade uspešno razvija. Poudaril je, da so letos v Slovenskem Primorju obnovili nad 1.500 stanovanjskih hiš in veliko število gospodarskih poslopj. Velika dela so bila izvršena pri popravilu cest. Velik uspeh so dosegli pri obnovi reškega pristanišča, ki lahko že sedaj sprejme istočasno nad 20 koroških ladij.

Minister je tudi poudaril, da se posveča velika pozornost preskrbi osvobojenih krajev. Vlada je dodelila tem krajem dodatne kontingente različnega blaga v vrednosti več sto milijonov dinarjev. To blago je bilo že razdeljeno potrošnikom.

Vzrojanja invalidov je skoraj urejeno in danes prejema nad 11.000 ljudi invalidno.

Glede zadnje dodatne pomoči zvezne vlade je minister Holjevca poudaril, da je bila ta pomoč razdeljena med Istro, Gorico in S'ovensko Primorje. Predvideva se, da bo večidel te pomoči uporabljen za graditev Nove Gorice, za stanovanjske hiše na Reki in za razvoj lokalne industrije.

Letos bodo v Novi Gorici začeli graditi stanovanjske hiše v vrednosti 57 milijonov dinarjev, na Reki pa bodo v isti namen uporabili 150 milijonov dinarjev. 125 milijonov dinarjev bodo investirali za razvoj lokalne industrije. Z dodatno pomočjo bodo na Reki gradili več hotelov, v Pulju pa bodo obnovili ladjedelnice.

Električni material, ki je potreben za elektrifikacijo 60 vasi v Slovenskem Primorju, je zagotovljen in dela se bodo kmalu začela v Goriski, obliki b' d' n' g' m' gradili tovarne obnove. To varne pleten in tovarne za izdelovanje marmelade.

Poslanik ČSR pri Bevinu

LONDON, 25. — Bevin je sprejel danes dopolne češkoslovskega poslanika r'at'evila, ki se je prišel poslovit pred odhodom na svoje novo službeno mesto Novi D'hi. Nadalje je Bevin sprejel tudi italijanskega poslanika v Londonu Gallarati-Scottija. Čeprav na brisavski zunanji ministru ne dajejo pomisli o tem obisku, se vendar lahko misli, da sta se državna pogovarjala o italijanskih kolonijah.

Poccecai - saboter in propalica pred ljudskim sodiščem

Vzporodno s procesom zaradi gospodarske sabotaže in drugim zaradi kršenja osebne nedotakljivosti, je bil večerj v Bujah pred ljudskim sodiščem proces proti Poccecai Viktorju.

Obtožnica navaja, da je Poccecai v času svojega službovanja kot predsednik Mestnega ljudskega odbora v Umagu zakrivil težke prekrške gospodarskega in moralnega značaja. Kot predsednik ljudskega odbora je prejel od višjih organov oblasti dekrete, ki bi jih moral dostaviti agrarnim interesom, da z njimi okražejo pravno pravico do zemlje, ki so jo dobili z agrarno reformo.

Obtožnica navaja, da je Poccecai dobil z agrarno reformo. Toda Poccecai tek dekretov iz razposlal ljudstvu, ampak jih je erostavno v'at'vil v predal svoje mize, od koder niso več zagledali belega dne in ga verjetno tudi ne bi, da ni v to stvar posegla roka pravice. Protijudsko ravnanje obtožnega Poccecaia je zelo negativno vplivalo na ljudstvo, ki ni bilo prepričano, ker ni imelo v rokah uradnega dokumenta, da je zemlja, pridobljena z agrarno reformo

(Nadaljevanje na 3. strani)

Poccecai obsojen

Tik pred tiskom lista smo prejeli sporočilo, da je bil Poccecai, ki je dejanja priznal, obsojen na 3 leta in 6 mesecev zapora. V kazni se mu šteje zapor od 12.12.1948, t. j. od dneva aretacije.

Rudarji FLRI odgovarjajo z delom na klevete Informbiroja

V Labinu so dosegli nov rekord in izkopal v osmih urah štiri sto sedemdeset ton premoga

Veliko tekmovanje rudarjev po Sirotonovičevem načinu se nadaljuje z velikim poletom. Iz Breze se je razširilo v Zenico, Banovico Kakanj, v srbske in hrvatske premogovnike, prihodnje dni pa bodo tudi slovenski rudarji pomerili svoje sile in sposobnosti s tovariši v drugih premogovnikih v državi.

Dosedanji rekord najboljših rudarjev so se vrstili tako-le: 24. julija je Alija Sirotonovič v Brezi izkopal s svojo brigado v eni izmeni 132 ton; 29. julija Nikola Skobič, Breza 166 ton; 11. avgusta Mujo Bajrić, Breza, 143 ton; 11. avgusta Camil Milić, Breza 149 ton; 11. avgusta mladinec Omer Omerhodžić, Breza, 105 ton; 18. avgusta Dušan Timotijević, Senjskoresavski, baze 222 ton; 16. avgusta Ibrahim Trako, Zenica 232,5 ton; 17. avgusta Ibrahim Trako, Zenica, drugi rekord, 270 ton; 17. avgusta Rista Mijatović, Kakanj 442 ton.

V soboto pa je v Kakanju tekmoval rudar Edhem Skorić s svojo brigado, ki je v 8 urah nakopala 396 ton premoga, kar je eden najlepših uspehov velike storilnosti v zadnjih dneh.

Alija Sirotonovič in Nikola Skobič, ki sta na počitnicah v Opatiji, sta obiskala rudarje v Podlabinu. Brigada «Bratstvo-enotnost», ki tam dela, se je zavežala, da bo presegla Sirotonovičev rekord. V petek so v sedmih urah nakopali 276 vagonov premoga, kar je prvi večji rekord v razkih premogovnikih. Toda labinski rudar An'el Bičić je v t'orek s svojo brigado prekosil zadnji rekord, ki je znašal 442 ton, in se v svojo brigado 36 moč nakopal v 8 urah 470 ton premoga.

Zeniški rudar Trako, ki je dosegel prvi rekord v Zenici, je izjavil med drugim: Mi rudarji s svojimi uspehi najbolj odgovorjamo informbirovcem. Nato je izjavil, da ne bo svojo brigado miroval, dokler ne nakopije 500 in več ton premoga v 8 urah.

goveu strel, ki ga ni zadel. Ko je pok Jugovac Josip videl za njihovo namero, je hotel pobegniti, kar pa mu ni uspelo. Skupno s soobtoženim Novakom sta ga ujele in Rihter, ki je nosil za pasom poleg samokresla tudi 18 cm dolgo trikotno bodalo, ga je večkrat udaril v telo. Isto dejanje je za njim ponovil tudi obtoženi Novak. Zrvi sta skupno zadali 13 težkih ubodov, od katerih je bilo 5 smrtonosnih in zaradi katerih je Jugovac izdihnil.

Nadalje sta obtožena, da sta uto kasneje na predlog Novaka Jordana pokakala Križman Silvano iz v'ost Petrovije in ga en km iz Buj napada. Ne'prej ga je obtoženi Rihter zabrtno s pestjo udaril po vratu, da se je zrušil s koleza na tla. Zrtev sta nato odločili s ceste in jo z Rihterjevim bodalom zabodla v vrst prsa in hrbet. Zaradi smrtnih in večjega števila manjših ran je tudi Križman Silvano v najkrajšem času izdihnil.

Obtožnica navaja, da sta Rihter Josip in Novak Jordan to dejanje napravila v popolni zavesti in da sta žrtvi umorila na najokrutnejši način.

Naslednjemu obtožencu Morganu Henriku očita, da je prav dobro vedel za namero soobtoženih Novaka in Rihterja, da ubijeta Jugovca Emila. Skupno z ostalima dvema ga je nasilno odvedel po cesti proti vasi Krasica, ga med tem časom brcal z nogo in ga pehal, naj gre naprej. Vrnil se je na trg v Buj, kjer je stal na straži in čakal na povratek ostalih dveh obtožencev, ki sta z njim izvršila umor. S svojim zadržanjem je zvestno pomagal pri izvedbi napada, posebno se ker sta mu obtožena po umoru priznala svoje dejanje, ki ga ni prijavil organom Narodne milicije.

Tudi četrti obtožence Perić Josip je vede za umor pok Jugovca, vendar se je z izvršitvi zločina dogovoril, da ne bo ničesar na nobenem mestu o uboju govoril, niti ga prijavil organom ljudske oblasti. Obtožence je skriv, ker ni

(Nadaljevanje na 3. strani)

Proces proti teroristom pred vojaškim sodiščem v Bujah

Ogorčeno ljudstvo odločno zahteva najstrožjo kazn

procu strel, ki ga ni zadel. Ko je pok Jugovac Josip videl za njihovo namero, je hotel pobegniti, kar pa mu ni uspelo. Skupno s soobtoženim Novakom sta ga ujele in Rihter, ki je nosil za pasom poleg samokresla tudi 18 cm dolgo trikotno bodalo, ga je večkrat udaril v telo. Isto dejanje je za njim ponovil tudi obtoženi Novak. Zrvi sta skupno zadali 13 težkih ubodov, od katerih je bilo 5 smrtonosnih in zaradi katerih je Jugovac izdihnil.

Nadalje sta obtožena, da sta uto kasneje na predlog Novaka Jordana pokakala Križman Silvano iz v'ost Petrovije in ga en km iz Buj napada. Ne'prej ga je obtoženi Rihter zabrtno s pestjo udaril po vratu, da se je zrušil s koleza na tla. Zrtev sta nato odločili s ceste in jo z Rihterjevim bodalom zabodla v vrst prsa in hrbet. Zaradi smrtnih in večjega števila manjših ran je tudi Križman Silvano v najkrajšem času izdihnil.

Obtožnica navaja, da sta Rihter Josip in Novak Jordan to dejanje napravila v popolni zavesti in da sta žrtvi umorila na najokrutnejši način.

Naslednjemu obtožencu Morganu Henriku očita, da je prav dobro vedel za namero soobtoženih Novaka in Rihterja, da ubijeta Jugovca Emila. Skupno z ostalima dvema ga je nasilno odvedel po cesti proti vasi Krasica, ga med tem časom brcal z nogo in ga pehal, naj gre naprej. Vrnil se je na trg v Buj, kjer je stal na straži in čakal na povratek ostalih dveh obtožencev, ki sta z njim izvršila umor. S svojim zadržanjem je zvestno pomagal pri izvedbi napada, posebno se ker sta mu obtožena po umoru priznala svoje dejanje, ki ga ni prijavil organom Narodne milicije.

Tudi četrti obtožence Perić Josip je vede za umor pok Jugovca, vendar se je z izvršitvi zločina dogovoril, da ne bo ničesar na nobenem mestu o uboju govoril, niti ga prijavil organom ljudske oblasti. Obtožence je skriv, ker ni

(Nadaljevanje na 3. strani)

Propast naše industrije posledica Marshallovega načrta

Ob uvedbi Marshallovega načrta v zahodnoevropskih državah je ameriško časopisje s Hearstovim častnikarskim trustom na čelu ter njihove demokristjanske, liberalne, socialdemokristjanske in novofašistične podružnice in novofašistično zagnalo silen val propagande, ki je navajala na ubogo Evropo, da bi podprla trile noge stare plutokratske finančne oligarhije in ukiruje njihovo finančno in industrijsko kapitala, ki je pod težo padca fašizma vsa zabačeno zpušil svojo običajno ostrino.

Demokristjanski vladni krogi v Italiji ter njihovi liberalni in republikanski hlapečki, da ne govorimo o Saragatovih socialistih, so tudi s svoje strani, zagnali val kritik, po hvali z govorčami in z bogu zahvalnimi mašami za »neosebico in humanitarno« podpora ameriških »bratov« izmučenemu italijanskemu narodu.

To je bil prvi pozdrav od strani vladnih krogov v Italiji. Nadaljna propaganda, ki je usaj začasno paralizirala odpor delavskega razreda proti tej smrtoni kupčiji, je imela namen utrditi pri aprilskih volitvah 1948 v Italiji pozicijo demokristjanov in njihovo vladno koalicio.

Druge fašistične propagande Hearstovih agencij v Italiji je — čeprav je mnogo govorila o nesebični pomoči, o ameriškem prispevku pri obnovi porušene Evrope — že pričela postavljati stvar na bolj strokovno podlago, ki je tudi v reakcijskih krogih, nekolicino ustavila začetno euforijo.

Levičarsko časopisje v Italiji je kar vse napredno časopisje vse Evrope in drugih kontinentov je postavilo vprašanje Marshallovega pomoči in njegove oblike na mesto, kamor spada, ter je pokazalo, kako to vprašanje je predstava zveza v Jugoslaviji pred Organizacijo združenih narodov obtožujo Ameriko, da je Marshallov načrt nič drugega nego navadna oblika o-

meriškega gospodarskega in političnega ekspanzionizma, ki bo privedel države podpisnice na rob gospodarskega propada.

Danes po zločinu domne in industriji, ki jo je usaj dan bolj sprihodila drogo plačana kameri-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kongres pristašev miru v Moskvi

MOSKVA, 25. — Pod predsedstvom akademika Grekova in ob navzočnosti okoli 1000 delegatov ter predstavnikov 14 tujih držav se je danes začel kongres pristašev miru. Soglasno so imenovali v sestano predsedstvo vse štane politbiroja s Stalinom na čelu. Izvolili so nato delovno predsedstvo, 115 članov, v katerem so tudi Canterburyški dekan Johnson, Pietro Nenni in drugi.

Sporazumeli so se kako bo Avstrija plačevala Sovjetski zvezi

LONDON, 25. — Štirje namestniki so se danes sporazumeli o roku, do katerega bo morala Avstrija plačati Sovjetski zvezi vsoto 150 milijonov dolarjev. Tavo bo morala avstrijska državna banka izplačati prvih 6.250.000 dolarjev prvi dan drugega meseca, odkar bo stopila v veljavo mirovna pogodba. Do spoznoma je moglo priti, ker je sovjetski delegat, ki je prvotno insistiral, da bi Avstrija plačala prvi obrok že v roku 15 dni do enega meseca po uveljavljenju pogodbe, popustil.

Pozneje bo morala Avstrija odplačevati svoj dolg v trimesčnih obrokih, tako da bo ves dolg plačan v šestih letih. Pri tem je tudi ameriški delegat Reber, ki se je zavzemal za plačevanje v letnih obrokih, s svoje strani nekoliko popustil. Niso se pa mogli štirje namestniki sporazumeti glede ostalih treh o načinu plačevanja. Zapadni predstavniki so namreč zahtevali, da se stavi v pogodbo klavzula, po kateri se plačila lahko izvršijo tudi v kakri drugo prostu zamenjavi, v'at'ni in ne izključno v dolarjih. Namestniki se bodo zopet sestali jutri.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Gozdni požari tudi v ZDA

BORDEAUX, 25. — Če izvajamo dva požara, ki sta izbruhnila danes popoldne v Houeiller in v Liposthey, se je položaj v Gasconji izboljšal. Letala krožijo nad gozdovi roč in dan, na področju Cestas so napravili poizkuse za umetni dež. Letala so letela nad oblaki v višini 6.000 m in jih posipala s posebnimi preparati. V kompetentnih krogih izjavljajo, da je dež, ki je padal okoli 10 ure, posledica tega sistema.

Danes je bila v Cestaslu počestitev žrtve, ki so padle pri gašenju požarov v gozdovih. Teh je 92. Prefekt je javil, da bodo padle civiliste odlokovali z zlato svetilno, vojske pa z vojaško svetilno. Svečanostni govor je imel minister za obrambo Ramadier.

Včeraj so izbruhili štirje požari v gozdovih ZDA, in sicer v državah Idaho, Kalifornija in v Južni Dakoti. Požari se nagle širijo zaradi velike vročine in zaradi ve-trar.

V Limoges v Franciji je preteklo noč izbruhnil silen požar v tovarni porcelana. Škoda se čeni na desetine milijonov frankov in 2.000 go-lavcem grozi brezposelnost.

V Italiji je v bližini Trenta požar skoraj popolnoma uničil malo vas Spormaggiore.

BRUSELJ, 25. — Moštvo jugoslovanske «Crvene zvezde», je danes premagalo športni klub Charleroi s 4-0.

(Nadaljevanje na 3. strani)

170 tisoč britanskih vojakov v inozemstvu

LONDON, 25. — Britanski vojni minister Shinwell je danes izjavil: «Ni nikakršne t'nosti, da imamo sedaj Velika Britanija v inozemstvu 170.000 vojakov. V vse zgodovini države ni bilo v mirnem času to število nikoli tako visoko. Kljub kritikam, je dejal Shinwell, lahko trdim da je britanska vojska kar najbolj izpolnila svojo dolžnost v Maleziji, v Hong Kongu, v Nemčiji in v povsod.

LAKE SUCCESS, 25. — Tako imenovana komisija OZN za Bal-

kan je objavila svoje poročilo, v katerem kakor v vseh prejšnjih poročilih obtožuje Jugoslavijo, Albanijo in Bolgarijo vmešavanja v srbske notranje zadeve. O tem poročilu bodo razpravljali na glavni »kupčini« OZN v septembru.

KOBLENZ, 25. — Predsedniki de-štetih vlad v zahodni Nemčiji so sklenili, da bodo sklicali do 7. septembra zvezno zbornico (Bundestag) v Bonn.

PARIZ, 25. — Danes so proslavili peto obletnico osvoboditve Pa-riža, ko so čete generala Leclerca vkorakale v mesto.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Kuomintangove čete prehajajo k osvobodilni vojski

V pokrajini Kansu so izbruhili upori in v petih dneh je 2.300 kuomintangovih vojakov prestopilo na stran osvobodilne armade

HONG KONG, 25. — Agencija «Reuters» javlja, da je njen dopisnik iz dobro poučenih kitajskih krogov izvedel, da je general Ju-hannou, ki so ga doslej smatrali za enega izmed najbolj obojnih privrženecv Cankajsa, z letalom odpoval iz Kantona v Hongkong.

Splošno mnenje je, da se je Juhan-nou odločil, da zapusti Kanton, po-tem ko so bili mnogi izmed njegovih najizvestnejših sodelavcev artiri-ni pod obtožbo, da so se zavez-nali za sklenitev separatnega miru s komunisti za južno Kitajsko. Ven-dar pa je še včeraj nacionalistična vlada imenovala generala Juhan-noua za vrhovnega poveljnika juž-nu kitajske fronte. Nekateri opa-zovalci izjavljajo, da je, če so vse te vesti resnične, za Kanton bolj verjetno, da pride prej do notranje revolucije kot do napada ljudske vojske.

Agencija Nova Kitajska javlja, da se je državna sindikalna konfe-rencia, ki jo je sklicala kitajska zveza dela, zaključila. Udeležili so se predsednik Kitajske KP Maocetung, vrhovni poveljnik ki-tajske osvobodilne vojske, visoki sindikalni funkcionarji in 254 dele-gatov, ki so prišli iz več kot 70

da se je v te odnose vrnil ekser-ment nasilja, ki je lasten izkoris-čevalski buržoaziji in imperia-lizmu.

Dolgo to ne more trajati. Proletariat se ne bo pustil posiljevati z metodami, ki so lastne njegove-mu razrednemu sovražniku. Zari-di tega je dolžnost komunistov, da se bore proti potvarjanju dej-stev, proti lažem in klevetam, da je ta borba hkrati borba za čis-tost marxizma-leninizma, borba proti uvajanju nasilja v medna-rodno delavsko gibanje, borba za ideološko načelnost in doslednost, in s tem borba za nadaljnjo krepi-tve mednarodnega delavskega gi-banja proti reviziji osnovnih načel marxizma-leninizma, ki ima v absolutni predanosti objektivni reš-nici svojo proletarsko značilnost.

pokrajini in iz velikih mest. Na kon-ferenci so proučevali vse potrebno za organizacijo politične in gospo-darske izgradnje vse osvobodjene Kitajske. Eden izmed najbolj važ-nih problemov je bil problem od-nosov med delavci in kapitalisti v novem demokratičnem položaju.

V svojem govoru je predsednik Maocetung zlasti poudaril važnost sindikatov, kajti prav njih naloga je, da organizirajo množico delav-cv v vsej Kitajski.

Centralni komitej KP Kitajske je poslal četam narodnosvobodilne vojske, ki so zavezle Fučou, brz-javko, v kateri pravi, da osvobo-ditev Fučoua izpostavlja Formozo udarcem osvobodilne vojske, ki prodira v tej smeri. Onemogočila je obrambo Formoze, ki je oporišče kuomintangskih ostankov. Osvo-boditev glavnega mesta pokrajine Fuki'en bo znatno pospešila do-končno iztrebljenje sovražnika, osvoboditev celotne dežele in po-polno razbitje kuomintangske po-morske in letalske blokade. Na koncu brzojavke zapoveduje vz-hodnokitajski biro četam narodno-osvobodilne vojske, naj nagle uni-čijo vse ostanke sovražnika v po-krajini Fuki'en.

Agencija Nova Kitajska poroča: Celotni bataljoni Kuomintangovih čet v pokrajini Kansu prestopajo na stran narodnosvobodilne ar-made. Po nepopolnih podatkih se je priključilo samo v petih dneh narodnosvobodilni armadi nad 2300 Kuomintangovih vojakov. Na tem odseku fronte so izbruhili 14. avgusta na treh mestih upori. Ob tej priložnosti je prestopilo na stran narodnosvobodilne armade nad 1100 Kuomintangovih voja-kov.

BRATISLAVA, 25. — Enajst lju-di je zubilo življenje zaradi po-plav, ki jih je 15. avgusta povzro-čila silna nevihta, ko je reka Tori-ca na Slovaškem presegla brego-ve. Več hiš je bilo porušenih in 190 družin je brez strehe. Škoda se čeni na 40 milijonov kron.

O ekonomskih odnosih med socialističnimi državami

Proizvodna cena (750.000 m³ x 1650 din) 1.237.500.000 din.
Lastna cena:
variabilni kapital 900.000.000 din, godna taksa 12.000.000 din, pomožni material 38.000.000 din, 10% amort. odpisa od fiksnega kapitala 35.000.000 din, skupno 985.000.000 din, skupni profit 252.500.000 din.

Profita mera bi znašala v tem primeru 19% (252.500.000 dinarjev skupnega profita v primeru z 1.300.000.000 din investiranega kapitala).

Ker se dobiček delj po 50% na vsako državo — vlagalca, bi država A realizirala v našem primeru 126.250.000 din profita (Ker govorimo o odnosih, temelječih na kapitalističnih načelih, presečemo delo delavcev države B, ki si ga prisvajata država A, dejansko ni nič drugega kakor navaden kapitalistični profit) (50% skupnega profita družbe, ki pripade njej), čeprav je to dodatno vrednost producirala samo delavski razred države B.

Popolno podobno o tem, kakšen profit potegne država A dobimo še tedaj, če upoštevamo, da je država B manj razvita, da je nje-

MILENTIJE POPOVIĆ

Ancora sullo scambio non equivalente

Nelle condizioni del mercato capitalistico mondiale, cioè nelle condizioni dell'azione anichiale della legge del valore per la formazione del tasso medio del profitto e per la formazione dei prezzi mondiali, si arriva necessariamente — in base alla legge economica obiettiva indipendente degli uomini — ad uno scambio non equivalente fra paesi di differente livello di sviluppo e, con ciò, all'appropriazione di extra profitti a spese dei paesi arretrati e non sviluppati v'ale a dire: «... il paese privilegiato riceve nello scambio una quantità di lavoro maggiore per uno minore...» (C. Marx: Il Capitale, libro III).

Nell'ambito del mercato capitalistico nazionale, al singolo produttore viene riconosciuto solo quel tempo di lavoro che è socialmente necessario o, come Marx dice:

«Quel tempo di lavoro che è necessario perché in date condizioni normali di produzione e di medio abilità ed intensità di lavoro venga prodotto un qualsiasi valore d'uso» (idem, libro I).

Lo stesso vale anche per il mercato mondiale dove «il valore della merce diviene universa-

MILENTIJE POPOVIĆ

Sui rapporti economici tra gli stati socialisti

«... (idem), e dove viene riconosciuto soltanto quel tempo di lavoro che nel rapporto mondiale viene calcolato come socialmente necessario.

Dato però che singole specie di merci nazionali non rispecchiano solo le condizioni di produzione di ogni singolo produttore nazionale, ma innanzitutto le condizioni di produzione del lavoro nazionale nel suo complesso, perciò anche il valore individuale di tutte le singole specie di merci nazionali rispecchierà nello scambio mondiale il livello generale, preso integralmente, in rapporto al livello mondiale dell'intensità e produttività del lavoro.

Marx dice:

«In ogni paese esiste un'intensità media del lavoro... L'intensità media del lavoro è diversa nei diversi paesi, qui maggiore, là minore. Queste grandezze medie nazionali formano una scala di cui l'unità di misura è l'unità del lavoro mondiale» (idem, libro III).

Se in un paese il lavoro socialmente necessario è più lungo a

MILENTIJE POPOVIĆ

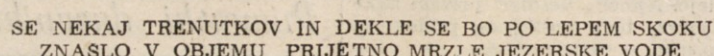
Sui rapporti economici tra gli stati socialisti

causa della sua minore intensità, tale eccedenza del tempo di lavoro non verrà riconosciuta sul mercato mondiale.

La differenza fondamentale tra le singole condizioni nazionali del lavoro non deriva soltanto dalla differente intensità del lavoro nei singoli paesi, ma innanzitutto dalla differenza nella produttività del lavoro. La maggiore produttività del lavoro in un dato paese significa che per la produzione di una stessa merce sarà necessario un tempo più breve che in un altro paese, dove la produttività è più bassa. Perciò Marx dice:

«Ci

(Nadaljevanje sledi)

Z VESELJEM JE ODSLA NA DELO IN SE TUDI VESELO VRA-
CA, KER VE, DA BO NJEN TRUD STOKRAT POPLAČAN

LONDON, 24. — Mlad britanski
lavalac, študent Philip Mickman
uspeš je preplaval Rokavski pre-
v. Paval 23 ur in 13 minut.

KAJ POMENI VSE TO?

(Nadaljevanje sledi.)

NAROCNINA: Cona A: mesecna 260, četrtletna 750, polletna 1400, celoletna 2600 lir; Cona B in FLRJ: 55, 165, 330, 650 tiska
Poštni tekoči račun za STO-ZVO: Založništvo trženskega tiska, Trst 11.5374 - za Jugoslovane: Agencija demokratičnega inozemskega tiska
Ljubljana, Tyrševa 34 - tel. 49-63, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 6-1.90603-7 - Izdaja Založništvo trženskega tiska D.Z.O.Z. - Trst